

สำหรับ ศธภ./ศจ.

แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี

นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

๑.๓ : แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

หน่วยรับตรวจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดชลบุรี มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนี้ (๑) ประชาสัมพันธ์โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ (๒) สํารวจสภาพหนี้และจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สิน (๓) เชิญคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินและบุคลากรทางการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีแก้หนี้ครู) และข้าราชการที่เข้าร่วมแก้ไขปัญหานี้สิน ประชุมหารือ พุดคุยปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหานี้สินของแต่ละราย (๔) ดำเนินการประสานสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูชลบุรี จำกัด เพื่อไกล่เกลี่ย ปรับลดดอกเบี้ยหรือขยายงวดการผ่อนชำระ และเพื่อรวมหนี้ไว้ที่เดียว ทั้งนี้ ในส่วนโรงเรียนเอกชนบางโรงเรียนคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ โดยมิเป้าหมาย ให้ครูได้ชำระหนี้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เช่น จัดสวัสดิการเงินกู้ในโรงเรียน โดยให้กู้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๔ หรือรวมหนี้ครูไว้กับธนาคารออมสิน (สถาบันการเงินแหล่งเดียว) กำหนดมาตรการผ่อนชำระหนี้ของครูให้ได้มากที่สุด ตลอดจนให้ความรู้กับครูบรรจุใหม่เพื่อสร้างวินัยการบริหารจัดการเงิน) สร้างอาชีพเสริมเพื่อหารายได้เสริมเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเปราะบางในการเปิดเผยข้อมูลหนี้สินและ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนเห็นว่า การลงทะเบียนแก้หนี้ครูไม่สามารถช่วยเหลือได้จริง และไม่เชื่อมั่นว่าการแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจะดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ต้นสังกัดไม่สามารถช่วยเหลือปัญหานี้สินได้

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ที่ ๑.๓

๒.๑) การดำเนินการตามแผนงาน/มาตรการเจรจาช่วยเหลือ เพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

หน่วยรับตรวจมีการดำเนินการตามแนวทางของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

(๑) ประชาสัมพันธ์โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ ผู้สนใจเข้าร่วมโครงการสามารถลงทะเบียนระบบแก้หนี้ออนไลน์ ผ่านช่องทาง online

(๒) ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการหักเงินเดือนเงินบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ให้แก่สวัสดิการภายในส่วนราชการและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ อย่าง

เครื่องคิดและไม้ออกหนังสือรับรองการหักเงินเดือน กรณีเงินเดือนคงเหลือไม่ถึงร้อยละ ๓๐ สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหานี้สิน

(๓) เชิญคณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินและบุคลากรทางการศึกษาระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สถานีกักหนี้ครู) และข้าราชการที่เข้าร่วมแก้ไขปัญหานี้สิน ประชุมหารือ พุดคุยปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหานี้สินของแต่ละราย

(๔) ดำเนินการประสานสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ครูชลบุรี จำกัด เพื่อไกล่เกลี่ย ปรับลดดอกเบี้ยหรือขยายงวดการผ่อนชำระ และเพื่อรวมหนี้ไว้ที่เดียว

(๕) ในส่วนของโรงเรียนเอกชน บางโรงเรียนคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ โดยให้มีเป้าหมาย ให้ครูได้ชำระหนี้ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ เช่น จัดสวัสดิการเงินกู้ใน โรงเรียน โดยให้กู้ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๔ หรือรวมหนี้ครูไว้กับธนาคารออมสิน (สถาบันการเงินแหล่งเดียว) กำหนดมาตรการผ่อนชำระหนี้ของครูให้ได้มากที่สุด ตลอดจนให้ความรู้กับ ครูบรรจุใหม่ เพื่อ สร้างวินัยการบริหารจัดการเงิน) สร้างอาชีพเสริมเพื่อ หารายได้เสริมเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒.๒) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหานี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

หน่วยรับตรวจทำการสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูลและจัดกลุ่ม สภาพปัญหานี้สินของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด โดยดำเนินการจัดทำข้อมูลสภาพทางการเงินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ลูกจ้างประจำ และข้าราชการบำนาญ คือ กลุ่มสีแดง (ถูกฟ้องคดีแล้ว) กลุ่มสีแดง (เงินเดือนเหลือน้อยกว่าร้อยละ ๓๐) กลุ่มสีเหลือง (เงินเดือนเหลือมากกว่าร้อยละ ๓๐)

๓) ปัญหาอุปสรรค

ข้าราชการครูที่เป็นหนี้จะมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ เป็นหนี้หลายทาง ในช่วงเวลายื่นกู้มักจะยื่นกู้พร้อมกันหลายสถาบัน ทำให้เวลาอนุมัติจะอนุมัติพร้อมกันทำให้เงินเดือนเหลือไม่ถึง ๓๐%

๔) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในภาพรวม

(๑) หน่วยงานระดับกระทรวงควรมีนโยบายดำเนินการเร่งรัดมาตรการปรับลดดอกเบี้ยของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู และธนาคารต่างๆ ให้มีการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้ถูกลงกว่าปัจจุบัน

(๒) สหกรณ์ออมทรัพย์ครู นำเงินหุ้นที่มีอยู่มาชำระหนี้และขยายเวลาการผ่อนชำระให้กับสมาชิกสหกรณ์ที่มีปัญหานี้สินและสมัครเข้าร่วมโครงการ เพื่อการแก้ไขปัญหาย่อยหนี้สินในแต่ละเดือนน้อยลงมีเงินเหลือมากขึ้น

(๓) กรณีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษายื่นหนังสือขอให้รับรองสิทธิ์ เพื่อกู้เงินกับธนาคารอาคารสงเคราะห์ (สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย) และธนาคารกรุงไทย (สินเชื่อเอนกประสงค์) จะต้องขอดูสลิปเงินเดือนย้อนหลัง ๓ เดือน เพื่อให้เห็นข้อมูลแท้จริง ป้องกันกรณีครูย้ายมาใหม่แต่ข้อมูลหักหนี้ยังไม่ครบ

(๔) ทุกครั้งที่ครูยื่นขอกู้เงินกองทุนสวัสดิการต้นสังกัดควรตรวจสอบในทะเบียนคุมว่าครูรายนี้เคยยื่นขอกู้เงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูจังหวัดชลบุรี จำกัด หรือ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ออส.) หรือธนาคารกรุงไทยอยู่หรือไม่ในระยะ ๓ เดือนที่ผ่านมา ซึ่งอาจจะอยู่ระหว่างการพิจารณาอนุมัติ เพื่อป้องกันครูเป็นหนี้เพิ่มซ้ำซ้อน หากได้รับการอนุมัติให้กู้เงินมากกว่า ๑ แห่ง แล้วครูจะไม่มีเงินเดือนเหลือพอให้หักชำระหนี้

(๕) ในการยื่นขอรับรองสิทธิ์ว่าครูมีความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ได้มากน้อยเพียงใด จะคำนวณหนี้จากข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการหักเงินเดือนในสลิปเงินเดือน โดยจะสอบถามและหาข้อมูลจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูชลบุรี จำกัด ว่าสิ้นเดือนครูมีหักหนี้เท่าไร, ค่าประกันสหกรณ์ต่อเดือนเท่าไร, ตรวจ

ทะเบียนคุมเงินกู้ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.), ทะเบียนคุมเงินกู้ธนาคารกรุงไทย และข้อมูลคนขอย้ายไปต่างเขตพื้นที่การศึกษา กับกลุ่มบริหารงานบุคคลก่อนทุกครั้ง และกำหนดสูตรการคำนวณความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ของครู ดังนี้

$$(๕.๑) \text{ กำหนดให้เงินเดือน + เงินวิทยฐานะ (หรือค่าตอบแทนพิเศษ) } = X$$

$$(๕.๒) \text{ กำหนดให้เงินเดือนคงเหลือสุทธิไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ โดยนำ } X * \frac{๓๐}{๑๐๐} = Y$$

$$(๕.๓) \text{ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายทั้งหมดจากสลิปเงินเดือนๆ ล่าสุด } = Z$$

สูตรคำนวณ คือ $(X-Y) - Z - \text{ค่าประกันสหกรณ์ฯ (หักเดือน พ.ค.-ก.ย.)} = \text{ความสามารถในการชำระหนี้/เดือน}$

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๑ ได้กำหนดแนวทางการแก้ไข

ปัญหานี้สิน ๓ ป

- ป ที่ ๑ ปรีक्षा (พูดคุย สอบถามความต้องการ พร้อมให้คำปรึกษาในทุกกรณี)
- ป ที่ ๒ ประสาน (สถาบันการเงินอื่นและสหกรณ์ออมทรัพย์ครู เพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน)
- ป ที่ ๓ ปฏิวัติการเงิน (สร้างวินัยการเงินใหม่ เพิ่มรายได้ลดรายจ่ายและต้นสังกัดติดตามเป็นระยะ)
